

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

SZAKMAI PROGRAM

2025-2028.

*Fent a felhő szélén
egy angyal mindent lát
hogy a világot a Földön
gyermekek rajzolják.
Kicsiny, hegyezetlen
színes ceruzák.*

(Kormorán: Egy angyal mindent lát –dalszöveg részlet)

Az intézmény neve: Kék Bagoly Bölcsőde

címe: 9241 Jánossomorja Óvári u.4.

Elérhetőségek:

Telefon: 06 96/ 226-090

e-mail: bolcsode@janossomorja.hu

Nyitvatartás: Hétfőtől-Péntekig munkanapokon 6.00-17.00-ig

Fenntartó neve: Jánossomorja Város Önkormányzata

Székhelye: 9241 Jánossomorja Szabadság u.39.

Képviselője: Lőrincz György Polgármester

E-mail: hivatal@janossomorja.hu

Telefonszám: 96/565-240

Alapító Okirat száma: 76/2012.(XI.28.)

Működési Engedély száma: VIII- C- 001/1472-1/2012

Ellátási terület: Jánossomorja Város közigazgatási területe

A Szakmai Program hatályos: 2025.október 1-től

Készítette: Németh Tímea

Programfelelős: Németh Tímea intézményvezető

Kelt: Jánossomorja, 2025. szeptember 1.

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

TARTALOM

BEVEZETÉS

1. AZ INTÉZMÉNY FELADATA, TEVÉKENYSÉGE

- 1.1. Intézmény alapfeladata
- 1.2. Az Intézmény helyi szintű szakma módszertani és továbbképzési feladata
- 1.3. Az Intézmény jogállása
- 1.4. A szakmai program célja
- 1.5. A szakmai program elérhetősége

2. A JÁNOSSOMORJAI ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDE INTÉZMÉNY SZERVEZETI EGYSÉGE

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

- 3.1. Pedagógiai hitvallásunk
- 3.2. Gyermekképünk
- 3.3. Kisgyermeknevelő- képünk
- 3.4. Bölcsőde-képünk

4. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA

- 4.1. Erősségeink
- 4.2. Fejlesztést igénylő területek
- 4.3. Szülői elégedettség mérése
- 4.4. Képzés, továbbképzés, az egyéni fejlődés biztosítása

5. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

6. HUMÁNERŐFORRÁS

7. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÁRGYI FELTÉTELEI

- 7.1. Csoportszobák
- 7.2. Fürdőszobák
- 7.3. Gyermeköltözők
- 7.4. A helyiségek díszítése
- 7.5. Textiliák
- 7.6. Játszóudvar
- 7.7. Játékkészlet

8. GYERMEK ÉLELMEZÉS

9. NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN

- 9.1. A bölcsődei nevelés- gondozás célja
- 9.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata
- 9.3. Nevelési fő feladatok
 - 9.3.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
 - 9.3.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
 - 9.3.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

10. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ALAPELVEI

10.1 A család rendszerszemléletű megközelítése

10.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

10.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

10.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

10.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

10.6. A biztonság és stabilitás megteremtése

10.7. Fokozatosság megvalósítása

10.8. Egyéni Bánásmód érvényesítése

10.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

10.10. a gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

11. A BÖLCSŐDÉK MŰKÖDÉSI RENDJE

- 11.1. A gyermekcsoportok szervezése
- 11.2. A gyermekek napirendje

12. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

- 12.1. Gondozás
- 12.2. A gondozás szervezése
- 12.3. Gondozási műveletek
 - 12.3.1. *Pelenkázás, WC-használat*
 - 12.3.2. *Testápolás*
 - 12.3.3. *Étkezés*
 - 12.3.4. *Pihenés, alvás biztosítása*
- 12.4. Játéktevékenység.
- 12.5. Tanulás

13. KIEMELT SZAKMAI FELADATOK

- 13.1. A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal
 - 13.1.1. *Szülői értekezletek*
 - 13.1.2. *Családlátogatás*
 - 13.1.3. *Szülővel történő fokozatos beszoktatás*
 - 13.1.4. *Napi beszélgetések a szülővel*
 - 13.1.5. *Szülőcsoportos beszélgetések*
 - 13.1.6. *Egyéni beszélgetések*
 - 13.1.7. *Üzenőfüzet*
 - 13.1.8. *Szervezett közös programok*
- 13.2. Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása
 - 13.2.1. *Lelki egészségvédelem*
 - 13.2.2. *Mozgásfejlődés segítése*
 - 13.2.3. *Levegőzés*
 - 13.2.4. *Fogápolás*
 - 13.2.5. *A bölcsőde orvos preventív tevékenysége*
- 13.3. A Komplex művészeti, esztétikai nevelés
 - 13.3.1. *Ének-zenei nevelés*
 - 13.3.2. *Anyanyelvi, irodalmi nevelés (mondóka, mese, báb)*
 - 13.3.3. *Vizuális nevelés (firkálás, rajzolás, gyurmázás, stb.)*
 - 13.3.4. *Esztétikus környezet biztosítása*
- 13.4. Környezeti nevelés

14. INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK

- 14.1. Együttműködés az óvodákkal
- 14.2. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekvédelem
- 14.3. Együttműködés a képző intézményekkel
- 14.4. Kapcsolattartás, más intézményekkel

15. GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK

- 15.1. Gyermekegészségügyi törzslap
- 15.2. Üzenőfüzet
- 15.3. Fejlődési napló
- 15.4. Csoportnapló
- 15.5. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)
- 15.6. Személyi térítési díjak nyilvántartása

16. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

17. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

18. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁLYÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

19. SZAKMAI PROGRAMUNK ALAPDOKUMENTUMAI

- 19.1. Jogsabályok
- 19.2. Szakmai irányelvek, módszertani levelek
- 19.3. Intézményi Szabályzatok
- 19.4. Mellékletek

20. ZÁRSZÓ

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

Mottónk:

Lehet a gyermeket könyvből nevelni, de minden gyermekhez más könyv kell.
(Thomas Gordon)

Bevezetés

A Jánossomorjai bölcsődei nevelés 64 éve kötelez bennünket arra, hogy megbecsüljük elődeink által megteremtett és fenntartott bölcsődei munkát. A Jánossomorjai bölcsőde nevelés 1951-től a mai napig óriási változásokon ment át, de a gyermekek iránti elkötelezettség, az őszinte érdeklődés, és az igénybe vevő szülők megbecsülése, állandó jellemzője. Mi a jánossomorjai bölcsőde kisgyermeknevelői, vezető és segítő dolgozói- mindent megteszünk azért, hogy az igénybe vevők megelégedettségére végezzük hivatásunkat, úgy biztosítsuk a kisgyermek napközbeni alapellátását, hogy a Fenntartó Jánossomorjai Önkormányzat legmagasabb szinten tehessen eleget ellátási kötelezettségének.

Hisszük, hogy Szakmai Programunk bölcsődénk szakmai munkáját összefogja, egységes rendszert dolgoz ki, mely segíti a bölcsőde tevékenységét, lefekteti azokat az alapelveket, melyeket a munka során szem előtt kell tartani, elérhető célokat fogalmaz meg. Feladatunk, hogy a Szakmai Programot megvalósítsuk, és megteremtjük annak lehetőségét, hogy munkatársaink igényes, kiszámítható, jó körülmények között, kiegyensúlyozott munkahelyi légkörben tudjanak dolgozni.

„A város nem pusztán együttélés kedvéért, hanem az emberekhez méltó élet céljából alapított.” (Arisztotelész)

Városunk, amely Mosonmagyaróvártól 14 km-re fekszik, 6140 fő lakossal rendelkezik. Nevét három falu / Mosonszentjános, Mosonszentpéter, Pusztasomorja / egyesítése révén kapta 1970.07.01.-n.

A világ első bölcsődéjét 1844-ben nyitották meg Párizsban. Hazánkban, Pesten 1852. április 21-én közel 164 évvel ezelőtt nyílt meg az első bölcsőde. A bölcsődefejlődés szükségszerű volt.

Az írásos feljegyzések alapján, Jánossomorján/ Mosonszentjánoson/ 1948-ban létesült az első idényjellegű bölcsőde, egy régi családi ház épületében. 1950 –ben bezárt, majd 1951.09.15.-től állandó jellegű bölcsőde alakult 35 férőhellyel a mostani Idősek Otthona helyén. 1972-ben 3 új csoportszobával, fürdőszobával, átadóval, a csoportszobákból nyíló terasszal bővítették az épületet. A korábbi működési engedélyt módosították. A bölcsőde neve ”ZÓJA” bölcsőde lett. Engedélyezett férőhelyek száma 45 fő. A zsúfoltság volt jellemző a 80-as évek elején. A demográfiai hullám miatt 1992-ben a férőhely számot lecsökkentették 30-ra. Ettől kezdve a régi épületszárnyat az Idősek Otthona használja. Az épület jól megközelíthető, parkolóval rendelkezik. Nagy zárt udvara van. A csoportszobákat fedett terasz köti a parkosított udvarhoz, ahol homokozó, fa és egyéb mobil játékok biztosítják a szabad mozgást. Bölcsődénk jelenleg 33 férőhelyes. **2011-től az intézmény neve: Kék Bagoly Bölcsőde**

A Város folyamatos fejlődése mellett ugyan a gyermek létszám évek óta nem változik jelentősen, de azon szülők száma, akik minél hamarabb szeretnék vissza kerülni a munka

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

vállalás világába egyre magasabb. Az utóbbi évek azt mutatják több szülő hozná gyermekét bölcsődébe, és egyre kisebb életkorban akár már egy első évüket betöltve is.

A védőnői körzetében nyilvántartott 0-3 év közötti gyermekek száma 2017 évben összesen 172 fő volt. Ebből 58 fő csecsemő, 12 hónapot betöltött 114 fő.

A védőnői körzetében nyilvántartott 0-3 év közötti gyermekek száma 2018 évben összesen 167 fő volt. Ebből 52 fő csecsemő, 12 hónapot betöltött 115 fő.

I. AZ INTÉZMÉNY FELADATA, TEVÉKENYSÉGE

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a gyermekeknek nevelést, gondozást, felügyeletet, étkeztetést. Segíti a szülők munkavégzését, munkaerő piaci visszatérését, képzésen történő részvételét.

1.1. Intézmény alapfeladata

Intézményünk alapfeladata a gyermekek napközbeni ellátása (TEÁR-8891,) szociális és gyermekjóléti ellátás (bölcsődei ellátás). A 3 éven aluli, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását végezzük.

1.2. Az Intézmény helyi szintű szakmai feladata

- a feladatkörbe tartozik:

- Információgyűjtés, felmérés
- Szakmai munka elemzése, értékelése
- Szakmai ellenőrzés előkészítése
- Minőség fejlesztés, szakmai képességek, készségek fejlesztése
- Egyéni, csoportos konzultációk
- Részvétel szakmai programokon, önképzés
- Szakmai érdekképviselés

1.3. Az Intézmény jogállása

Az Intézmény jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő költségvetési szerv. Az Intézmény gazdasági szervezettel nem rendelkezik. A gazdasági és pénzügyi feladatokat a Jánossomorja Város Önkormányzat Pénzügyi Osztálya (továbbiakban: PO) látja el. Az Intézmény részére az üzemeltetéssel, működtetéssel, beruházással és felújítással, valamint a belső kontroll rendszer részét képező belső ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat a Fenntartó végzi el. A személyi juttatásokkal és járulékaival való gazdálkodás szabályait a PO számviteli politikája tartalmazza, amely kötelező érvényű az Intézményre vonatkozóan. A pénzügyi és gazdasági szabályzatokat a PO vezetője dolgozza ki az intézményre vonatkozóan.

A működés pénzügyi forrása:

- állami normatív támogatás
- a fenntartói támogatás, melyet a fenntartó a mindenkor éves költségvetésben határoz meg.
- saját bevétele nincs
- egyéb források (pályázat)

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

Az Intézmény működésére vonatkozó szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

1.4. A szakmai program célja

A szakmai programmal célunk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés.

1.5. A szakmai program elérhetősége

A szakmai program elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten a bölcsődevezető ismerteti a szülőkkel. A szakmai programhoz kapcsolódó tevékenységek tervezete megtekinthető az átadóban elhelyezett faliújságon.

2. ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDE INTÉZMÉNY SZERVEZETI EGYSÉGE

A bölcsőde Jánossomorja területén helyezkedik el a városközpontban.
1-3 éves kisgyermek számára 4 csoportban biztosítjuk az ellátást 47 kisgyermek részére.
Csoportok:

- Maci 9 fő
- Katica 12 fő
- Napocska 12 fő
- Kisvakond 14 fő

A bölcsőde ételmezésének szervezését a saját főzőkonyhánk végzi. Szakmai és gazdasági irányítása az Önkormányzattal együtt történik. /Bölcsőde szervezeti ábrája a mellékletben/

Bölcsőde neve címe:

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 Jánossomorja Óvári u.4.

3.KÜLDETÉSNYILATKOZAT

3.1.Pedagógiai hitvallásunk

A korai életkorban a családi minta a meghatározó. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési fikciójának pozitív segítségével. Az intézményi és a családi nevelés egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek fejlődéséhez. Munkánkban a pikleri szemlélet érvényesülésével, gondoskodás és a bátorító nevelés elvei a meghatározóak.

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

3.2. Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkező személyiség. Védelem, különleges bánásmód illeti meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttére, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A csecsemőkor az alapvető bizalom, a kisgyermekkor az autonómia-érzés kialakulásának időszaka. Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi egész életre jellemzőbb szokások, viselkedésminták alapjai. A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás, és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás. A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg. A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

3.3 Kisgyermeknevelő- képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny.

Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség bontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi.

Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára. Bölcsődénkben működik a saját kisgyermeknevelő rendszer.

3.4. Bölcsőde-képünk

Bölcsődénk nyitott a kisgyermekes családok számára. Törekvésünk, hogy minden kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan érezze magát bölcsődénkben. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integráltan tanulással gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék, mint legfontosabb tevékenység határozza meg arculatunkat, melyben figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket is. Esztétikus, fejlesztő, optimálisan ingergazdag környezetet teremtünk.

4. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Intézményünkben a minőségi munka alapkövetelmény. Ennek garanciája munkatársaink alapképzettsége, továbbképzése, szakmai fejlesztése és az önképzés. Az ellátást és a szolgáltatás iránti igényt folyamatosan vizsgáljuk, mérjük. A mérések eredményeit

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

beépítjük az intézmény további működésébe, folyamataiba. Felelősséget érzünk a szülők tájékoztatásáért, azért, hogy partnereinkkel összhangban és azok megelégedettségére végezzük munkánkat. A minőségfejlesztés részeként fontosnak tartjuk a szakmai fejlődést. A gyermekellátás színvonalának megtartását, növelését, az új kutatások eredményeinek megismerését, szakmai munkánkban való felhasználását, az egységes szakmai szemlélet kialakítását és annak megőrzését. A szakmai program az Intézmény szakembereinek szoros együttműködésével valósul meg. A vezető rendszeresen ellenőrzi, a szakmai munkát. Kétszer ellenőrzi a csoportok tevékenységét, az átfogó ellenőrzések két évente a munka minden területére kiterjednek. Minőségpolitikánk teszi lehetővé, hogy intézményünk hosszú távú céljai hatékonyan valósulhassanak meg. A szakmai program tartalma, megvalósulása a szakmai megbeszélések és a továbbképzések nyomán követése.

4.1. Erősségeink

- bölcsődénk tárgyi feltételeinek megalapozottsága
- a személyi feltételek folyamatos biztosítása
- a minőségi kisgyermek ellátás
- az intézményvezető támogató, segítő, ellenőrző tevékenysége
- továbbképzések, közösség építő tevékenységek
- működő kapcsolatrendszereink családokkal és intézményekkel

4.2. Fejlesztést igénylő területek

- a bölcsődei kisgyermeknevelők BA szintű képesítés megszerzése
- kisgyermeknevelők BA képzésben való részvétele
- szakdolgozóink anyagi megbecsülése
- kisgyermeknevelők attitűdjének változása, a felnőttekkel való társas fejlesztése
- bölcsőde épületének felújítása illetve a csoportok folyamatos felújítása,
- a játszóudvar, közlekedő utak felújítása, korszerűsítése,
- bölcsődei pancsoló kialakítása

4.3. Szülői elégedettség mérése

A szülői elégedettségről rendszeresen tájékozódunk az egyéni és a csoportos beszélgetések alkalmával. A nevelési év végén mindig:

- értékeljük az Intézmény helyzetét,
- a rendelkezésre álló erőforrásokból a szükséges fejlesztéseket elvégezzük,
- kidolgozzuk a szakmai fejlesztés stratégiáját, változás irányát és annak részleteit,
- a szükséges, alátámasztott módszereket kezdeményezzük,
- elismerjük munkatársainkat.

4.4. Képzés, továbbképzés, az egyéni fejlődés biztosítása

A szakdolgozók lehetőség szerint kötelező továbbképzéseken vesznek részt, e mellett házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. Az élelmezési szakembereink rendszeres szakmai találkozásokon osszák meg tapasztalataikat, szakmai ismereteiket. A találkozások lehetővé teszik a módszerek,

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

eljárások egyeztetését. Lehetőséget biztosítunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését biztosítjuk. Gyakorlati helyet biztosítunk a tanulmányaikat folytató kisgyermeknevelőknek.

5. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A 15/1998 évi NM rendelet értelmében bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31, napjáig vehető fel, amelyben a gyermek a 3. életévét betölti. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életév betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti. A Jánossomorjai Önkormányzati Bölcsődébe azok a gyermekek vehetők fel, akik Jánossomorjai lakcímmel rendelkeznek és életvitelszerűen Jánossomorján tartózkodnak. A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik. A felvételi kérelmek benyújtására folyamatosan van lehetőség az év folyamán. Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszélt időben nem kezdi meg a beszoktatást, indokolt esetben maximum 1 hónapig tartjuk fenn a helyet számára, ezt követően, - még igényli, az ellátást - újra be kell íratni a gyermeket. A bölcsődei felvételek további részleteiről a Bölcsőde Intézménye Felvételi Szabályzata rendelkezik. A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel, a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 42.§ (1) bekezdés értelmében amennyiben a gyermek nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

6. HUMÁNERŐFORRÁS

Az Önkormányzati Bölcsődében az intézményvezető irányításával történik a kisgyermekellátás.

Az engedélyezett dolgozói létszám: 11 fő

Ebből szakmai munkakörben: intézményvezető 1 fő, kisgyermeknevelő 8 fő, dajka 2 fő.

A gyermekek nevelését- gondozását 8 fő kisgyermeknevelő végzi.

Az intézmény minden dolgozója rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel.

A munkavédelem és tűzvédelem biztonságát szakirányú engedéllyel rendelkező személy biztosítja.

7. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÁRGYI FELTÉTELEI

Tárgyi feltételeink a szakmai követelményeknek megfelelően, megalapozottan és folyamatosan alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabadban mozgást, játékot és életet lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosítására törekszünk, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg.

7.1. Csoportszobák

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A bútorzat minden csoportban egységes, többségében korszerű gyermekbútorok. Célszerű kiegészítő bútorok beszerzésével teljes a

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

csoportok berendezése. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Többségében elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A puhaságot ülőpárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal nyújtjuk. A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor. A nyugodt alváshoz saját ágyat, jellel ellátott ágyneműt, állandó ágyszórási helyet biztosítunk gyermekeinknek. A kisgyermeknevelők ülőhelyét úgy helyezzük el, hogy mindig beláthassák a gyermekcsoportot.

7.2. Fürdőszoba

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Célszerű, tágas, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó, törülköző, és fésűtartó, egészalakos tükrök, fertőtlenítő eszközök, stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához. A szájnyitáshoz, fogmosáshoz a feltételeket szülők és a bölcsőde biztosítja. A gyermekek saját pelenkáit, ruházatait jellel látjuk el, és jellel ellátott előkészítő polcon, szekrényben, pólázó asztalban tároljuk. A gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére is színes esztétikus jeleket használunk.

7.3. Gyermeköltözők

A gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk. Öltöztető pad, pelenkázó, asztal, szék, a gyermeköltöző berendezése. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz a feltételeket. A falújságon helyezzük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges információkat.

7.4. A helyiségek díszítése

A vizuális ingerek egyensúlyára, az esztétikus inger gazdag környezet kialakítására törekszünk. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. A díszítések kivitelezésénél korszerű, tartós és biztonságos anyagokat használunk. Gyermekmagasságban helyezzük el a képeket, fotókat. A gyermekek által készített síkbeli és háromdimenziós alkotásokat a gyerekek számára látható, megérinthető magasságba tesszük. A képeket biztonságos megoldással rögzítjük, védjük.

7.5. Textiliák

A gyermekek a szülő döntése értelmében saját ruházatban tartózkodnak a bölcsődében. A váltóruhát ennek értelmében vagy a szülő vagy a bölcsőde biztosítja. A pelenkáról minden esetben a szülők gondoskodnak. Az alapvető textiliákról, azok tisztításáról, pótlásáról a bölcsőde gondoskodik.(törülköző, ágynemű, előke, abrosz, fürdőlepedő, stb.) Az előírásoknak megfelelően, gondosan mossuk, fertőtlenítjük a textiliákat. A gyermekek személyes használati tárgyait jellel látjuk el.

7.6. Játszóudvar

Játszóhelyeket alakítunk ki csoportonként, és tevékenységenként. Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a beépített és a mobil játék eszközökkel.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

A szabványoknak megfelelő homokozóban évente tisztított minőségi homokot szállítatunk. Nyáron pancsolással tesszük élvezetessé, és sokszor elviselhetetlen kánikulai napokat.

7.7. Játékkészlet

A játék készlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszhasanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot. Törekszünk arra, hogy a természetes anyagú, színű eszközök, játékok aránya növekedjen, tárolásukat is természetes anyagból készült kosarakban igyekszünk tárolni. Funkciók szerint csoportosítva, és a gyermekmagasságában helyezzük el. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánpótlás, nagymozgás, szerepjáték, stb.). A nagycsoportokba babakonyhát, fodorászsarkot, boltot rendezünk be. „Fiús” és „lányos” játékokkal mindkét nem képviselői játszhatnak. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, dominók, puzzlek). Minimum négy különböző építőjáték van a csoportokban, elhelyezésénél ügyelünk arra, hogy elegendő védett hely álljon a rendelkezésre az építéshez. Minden korcsoportban vannak ismereteket adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, minőségi írókat, festéket, gyurmát. Könnyen kezelhető, biztonságos házilag készített só-liszt és főzött gyurmát használunk. Mozgásfejlesztő játékok is vannak a szobákban. (kisautók, gurulók, mászó kockák, billenőrács alagutak, stb.) Egyes eszközök csak állandó felügyelet mellett használhatók. Ezeket magas, zárt helyen tároljuk. Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, igényük szerint elő vehetik. A játékokat rendszeresen, szervezeten tisztítjuk, fertőtleníti. A készletet évente bővítjük és fejlesztjük.

8. GYERMEK ÉLELMEZÉS

A közétkeztetés feladata, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. 50. §-nak (3) bekezdése előírja, hogy „A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségi és tápértékű étkezést kell biztosítani.” A fenntartó Önkormányzat intézményünkben 2025 januárjától a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatással biztosítja. A gyermekek ételmezését az OÉTI ajánlás jogszabályra emelkedett „A rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlás közétkeztetők számára” című dokumentum alapján végezzük. A Bölcsőde konyhája a HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) előírásainak megfelelően működik. A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő étkezést, szükség esetén - szakorvosi javaslat alapján- diétás étrendet biztosítunk. Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekételmezést, ezért rendszeresen mindenre kiterjedő ellenőrzéssel kísérjük figyelemmel annak megvalósulását. A gyermekek heti étrendjéről a szülőket rendszeresen előre tájékoztatjuk.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

9. NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCŐDÉBEN

A nevelés céltudatos, tervszerű értékközvetítő folyamat melysorán ismereteket, szokásokat, hagyományokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el a gyermek. A hagyományos ünnepeket igyekszünk megismertetni a gyermekekkel és képességeikhez mérten próbálunk felkészülni az ünnep fontosságára (pl. anyák napja, március 15, karácsony, húsvét.) Az érték elsajátítás folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepe van a 3 éven aluli korosztályban, ezért átélhető, megtapasztalható élményeket kell közvetíteni. A nevelés bipoláris, a gyermek is aktív résztvevője. A bölcsődei szakemberek a családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve, a szülőkkel együttműködve alakítják ki a nevelés folyamatát.

9.1. A bölcsődei nevelés- gondozás célja

A pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség megalapozása. Az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi beilleszkedés elősegítése.

9.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése, a harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai-, és érzelmi biztonságának, jólétének megteremtésével, kompetenciájának figyelembevételével, játéktevékenység és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedés minták nyújtásával. A hátrányos helyzetű, szegény, periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeik enyhítése, ellensúlyozása. A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásba épített fejlődéssegítése. A kisebbséghez tartozó gyermekek esetében nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitás tudat kialakulásának elősegítése. Egyenlő esélyekhez juttatás, társadalmi beilleszkedés elősegítése.

A kisgyermeknevelés legfontosabb feladata, hogy azt tanulja, tapasztalja meg a gyermek, hogy szeretik, hogy fontos és értékes, és bízhat a felnőttekben.

9.3. Nevelési fő feladatok

9.3.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a testi - lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- a primer szükségletek, egyéni igények kielégítése
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése, a testi – lelki harmónia kialakulását, megőrzését segítő napirend,(étkezés, alvás, levegőzés, mozgás,stb.)

9.3.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör megteremtése, a bölcsődei adaptáció nehézségeinek megelőzése, csökkentése,
- a kisgyermeknevelővel való szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- egyéni szükségletek kielégítése, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

- bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok kialakítása, az együttélés szabályainak elfogadása, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőség teremtés a kisgyermeknevelővel és a társakkal közös élmények szerzésére, az én-értékesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a fejlődést,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felkeltésével és fenntartásával

9.3.3.A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fenntartásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- önálló aktivitás, kreativitás támogatása,
- önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató- bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

10. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

10.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

10.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésben lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

10.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

10.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességei különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.

10.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

10.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” -rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

10.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

10.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe,

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

10.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

11. A BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSI RENDJE

A bölcsőde nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait.

A napi nyitvatartási idő 11 óra, 6,00-17,00h-ig.

A teljes nyitvatartás alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. Ünnepeken és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk. Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (Április 21) a nevelésmentes napot szervezünk, amikor bölcsődénkben kisgyermeket nem fogadunk. A nyári hónapokban a bölcsőde az óvodákhoz kapcsolódó időpontokban 2 hétig zárva tart. Minden év december végén, a két ünnep közötti napokon zárva tartunk. A bölcsőde zárvatartásáról a szülőket tájékoztatjuk.

11.1. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 40.§(2) határozza meg. A rendelet értelmében a csoportlétszám legfeljebb 10-14 fő. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. A csoportokat lehetőség szerint életkoronként szervezzük. A bölcsődei ellátás teljes időtartalma alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” gyermek rendszert. A gyermek a bölcsődei ellátás teljes ideje alatt lehetőleg ugyanabba a csoportba jár. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe, végzi nevelését, gondozását, figyelemmel kíséri fejlődését, számon tartja egyéni igényeit, problémáit, szokásait, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációit. A csoport gyermekeinek egy része,

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

5-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Az úgynevezett „ölelkezési időt” (mindkét kisgyermeknevelő bent van a csoportban) elsősorban a „saját” gyermekeik nevelésére fordítják. A műszakbeosztásokat a helyi adottságok alakítják. A gyermekek soha nem maradhatnak felügyelet nélkül, még akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

11.2. A gyermekek napirendje

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett folyamatos napirendet központi kérdésnek tekintjük. A kisgyermeknevelők a gyermekek életkori sajátosságainak, az egyéni igényeinek figyelembe vételével tervezik és valósítják meg a napirendet. Arra törekszünk, hogy a családi nevelés és a bölcsődei nevelés összhangban legyen, harmonikusan egészítse ki egymást. A jól szervezett, rugalmas napirend segíti a gyermekek igényeinek, egyéni szükségleteinek kielégítését, a nyugodt gondozás feltételeit, a csoport nyugalalmát. Erősíti a gyermekek biztonságérzetét, lehetőséget ad a folyamatos játékra, és biztosítja a várakozás nélküli ellátást. A napirend függ a csoport életkori összetételétől, a gyermekek szükségleteitől, az évszakok, az időjárás, a nyitvatartási időtől, az építészeti adottságoktól. Megvalósításának feltétele a jó munkaszervezés, a kisgyermeknevelők és a technikai dolgozók összehangolt munkája. A csoportok napirendjét egyeztetjük, összehangoljuk, szükség szerint módosítjuk, rugalmasan alkalmazzuk. Igyekszünk úgy dolgozni, hogy minden gyermek esetében és minden tevékenységre vonatkozóan az egész nap során érvényesüljön a folyamatosság. A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők munkarendje. A csoportok napirendjéről a szülőket tájékoztatjuk.

12.A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

12.1. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, a helyes szokások kialakítása. A gondozás minősége meghatározza a gyermek közérzetét, a gyermek felnőttöz való viszonyát. A gondozási műveletet úgy végezzük, hogy a gyermeknek örömforrás legyen a gondozás, és aktívan együtt működjön. Elvárásaink igazodnak a gyermek életkorához, fejlettségéhez, aktuális állapotához. Ha nincs kedve együttműködni, rugalmasan alkalmazkodunk állapotához, és a műveleteket vagy annak egy részét elvégezzük helyette. A felnőtt tapintatos bánásmódja, elfogadást kifejező verbális és nonverbális kommunikációja kihat a gyermek pozitív énképének kialakulására, az önelfogadásra. Gondozás közben fontos nevelési feladatokat is ellátunk, pl. egészséges életmódra nevelés, helyes szokások kialakítása, életkornak megfelelő napirend kialakítása. Pozitív nevelési módszereket alkalmazunk (dicséret, bátorítás, elismerés). Lehetőségeket ajánlunk, ismereteket adunk. A kisgyermeknevelők a gondozás közbeni tapasztalataikat megbeszélik és egyeztetik az eljárásokat. Ez biztosítja az egységes nevelést. A szülők a beszoktatás alatt, majd azt követően is megfigyelhetik a gondozást, és összevethetik az otthoni módszereikkel.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

12.2. A gondozás szervezése

A gondozást az ölekezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ-kisgyermeknevelő végzi. Távollét esetén a helyettesítést a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy csoportból egy kisgyermeknevelő és legfeljebb két kisgyermek tartózkodik. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

12.3. Gondozási műveletek

12.3.1. Pelenkázás, WC-használat

A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos saját pelenkát használunk. A pelenkát naponta többször cseréljük: reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A székletes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint a pelenkacserét a pólyázón fektetve vagy állva végezzük. Csak az enyhén nedves gyermeknél használunk törülköndőt az alsó test törlésére. A vizeletes és székletes gyermekeknél a folyóvizes lemosást alkalmazzuk. A folyóvizes lemosás tisztább, és kellemesebb komfortérzést ad. A lemosás alatt lehetőséget biztosítunk a vízzel való ismerkedésre, és az együttműködésre. A gyermekvéct, mint lehetőséget ajánljuk fel. A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, a kislányoknak a törlést a kisgyermeknevelők segítik. A szobatisztaság kialakulását nem sürgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Az idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján minden gyermek szobatiszta lesz.

12.3.2. Testápolás

Testünk tisztasága nem csak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek megelőzésében is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért gyakran kezet mosunk. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Mindig kezet mosunk pelenkacseré és a WC használat után. Fontos feladatunk helyes kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant használunk. A kézmosást, törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtti fésülködés a mozdulatok gyakorlása mellett, a testséma kialakulása, a saját test jellemzőinek megismerése szempontjából is fontos. Ezért egész alakos tükröket használunk. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően az ebéd után kerül sor a szájöblögetésre, a fogmosásra. A gyereke saját eszközöket használnak. A kisgyermeknevelő megmutatja a helyes mozdulatokat is. Tanítjuk a helyes orrfújást, a papír zsebkendő használatát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes, legyen. Lábbelije egészséges, tartsa a bokáját. Elegendő időt adunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérjük tevékenységüket, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt, stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet fejlesztjük. A gombolást, fűzést játék közben is gyakorolhatják. A testápolással kapcsolatos szokáskialakítást következetesen

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

végezzük, azzal a céllal, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a kéz-arcmosás, az alapos törölés, a fogmosás, a fésülködés, és az igényes, rendezett öltözködés.

12.3.3. Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Eredményünk, ha örömmel, jó étvággal fogyasztják az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ülben vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játékból érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyermekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. Az étkezésről a kisgyermeknevelők feljegyzést készítenek a gyermekek egyéni dokumentációiba.

12.3.4. Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak, vesznek részt aktívan a gondozásban, ha egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Gyermekfektetőn, heverőn, puhasarokban pihenhettek. Az alváshoz optimális feltételek szükségesek: átszellőztetett szoba, állandó alvó hely, csend, nyugalom, kényelmes ruházat, póttárgy. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. Fekvő gyermeknek a fulladásveszélye miatt nem adunk cumisüvegbe folyadékot. Ébredés után csendes játékra van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

12.4. Játéktevékenység

A játék egyetemes emberi, belső késztetésből fakadó örömteli tevékenység. Életszükséglet. A játék útján történő tanulás döntő hatású az ember személyiség fejlődésére. A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti, az érzelmi, értelmi és a szociális fejlődést, Értéknek tekintjük a szabad játékot, az önálló mozgást, aktivitást, az alkotást, a kreativitást. Személyi és tárgyi feltételek biztosításával, jól szervezett napirenddel segítjük elő a nyugodt játéktevékenységet. Fontosnak tartjuk a játék során is a gyermek megismerésén alapuló egyéni bánásmódot, a személyközpontúságát. A kisgyermeknevelő a gyermek igényétől és a helyzettől függően vesz részt a játékban, pl. kezdeményez, ötletet ad, segíti a megosztást, bátorít, együtt játszik a gyermekkel, stb. Viselkedése, kommunikációja minta a gyermekek számára. Érzelmi biztonságban indirekt módszerekkel az értelmi fejlődést segítjük. Módszertani levél, fejlődéslélektani, pedagógiai, neveléslélektani ismeretek segítenek abban, hogy önálló felelősséggel hozzassunk döntéseket a gyermekek játéktevékenységével kapcsolatban.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

12.5. Tanulás

A tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalást, információszerző folyamatot, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és a gondolkodásban. A tanulás nem csupán ismeretszerzés, átszövi a bölcsődei élet egészét. Legfőbb motiválója a személyes kíváncsiság, érdeklődés. a tanulási vágy belső motívum: gyermek örömeit leli az egész folyamatban, és annak eredményében egyaránt. A tanulás a gyermek életkorából és fejlettségéből adódóan tevékenységbe ágyazottan történik. Legfőbb színterei a természetes élethelyzetek: gondozás, játék, a felnőttekkel, társakkal, együttes tevékenységek, kommunikáció. A tanulás jelentős mértékben utánpótláson alapuló spontán tevékenység, játékos tapasztalatszerzés. A beszéd a kisgyermekkor tanulás egyik fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltétele a biztonságos és támogató Környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakció. A fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, optimálisan ingergazdag környezettel tesszük lehetővé, hogy a gyermek nyitottan, érdeklődéssel fordulhasson a környezete felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni. Sok lehetőséget kínálunk tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. Magyarázattal, bátorítással, elismeréssel segítjük a megértést, a feldolgozást. Követhető, pozitív mintát nyújtunk. Teljesítményelváráshoz kötött, direkt ismeretátadás nincs a bölcsődénkben.

13. KIEMELT SZAKMAI FELADATOK

13.1. A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét. Bemutakozó kiadványunkon, faliújságon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programról. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését.

13.1.1. Szülői értekezletek

A bölcsőde vezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Évente legalább két alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Bemutatja, ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet.

13.1.2. Családlátogatás

A gyermek felvétele előtt- optimális esetben a beszoktatás előtt egy vagy két héttel) szervezik a kisgyermeknevelők.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

13.1.3. Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. Hasonló korú társakkal való együtt nevelkedése nem saját, hanem a társadalmi igény. Feladatunk, hogy az igény kielégítése mellett csökkentsük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. Ezt a célt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkel egyeztetve, a szakma alapelvei és a felhalmozódott tapasztalati értékeink és a kisgyermek érdekei szerint tervezünk és végzünk. A módszer lehetőséget ad arra, hogy lehető legkíméletesebb módon történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya vagy az apa jelenléte megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását. Mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési zavar, alvászavar). A szülők megismerhetik az ellátás minden részleteit, közvetlenül láthatják a nevelő munkát, a nevelői magatartást, módszereket. Módszertani levél, és belső adaptációs jegyzet alapján végezzük, rugalmasan alkalmazzuk, a gyermek, szülő egyéni igényeinek figyelembevételével. A „saját” kisgyermeknevelő napi, és összegző feljegyzést készít az eseményekről a gyermek dokumentációjába.

13.1.4. Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

13.1.5. Szülőcsoportos beszélgetések

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhatnak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább két alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélt időpontokban. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Szülői közösségek alakulhatnak ki. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

13.1.6. Egyéni beszélgetések

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsőde vezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk.

13.1.7. Családi füzet

A tájékoztatás írásos formája, mely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást ad a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. Az üzenő füzet bejegyzéseinek

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

folyamatosságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a család, a kisgyermek számára.

13.1.8. Szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés, a család bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében. A program lehet, családi délután, sportnap. A karácsonyi ünnepekhez, kapcsolódó mikulásvárast, anyák napját, gyermeknapot rendezünk. A gyermekek a szülők biztonságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők ötleteket kaphatnak egymástól is a neveléshez, megoszthatják tapasztalatukat egymással. Megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, étrendet, játékkészletet.

13.2. Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása

A gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, az egészséges életmód, a helyes szokások, viselkedés módok megalapozása a bölcsődei egészségvédelem célja. Személyes példamutatásra építve derűs, elfogadó légkörben naponta biztosítjuk a folyamatos játékot, az elegendő szabadlevegőt tartózkodást, a gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéséhez szükséges élelmi anyagokat.

13.2.1. Lelki egészségvédelem

A lelki egészség szempontjából döntő jelentőségűek az első években szerzett benyomások. Az adaptáció és az azt követő időszak érzelmi jelei többnyire láthatóak, de az sem ritka, hogy a gyermek belső feszültségekkel küzd. A kisgyermeket körül vevő bölcsődei szakemberek a gyermek viselkedését folyamatosan figyelemmel kísérik, annak érdekében, hogy felismerjék a lelki problémákat, a stressz jeleit és segítik ezek feldolgozását. Mindent megteszünk azért, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és elfogadja az új környezetét. Figyelünk a mentálhigiénés változásokra, tünetekre és kompetencia határainkon belül kezeljük ezeket. A segítő szemléletű, személyközpontú kisgyermeknevelők hozzájárulnak a gyermekek lelki egészségének megtartásához. Sikerélményekhez juttatjuk a gyermekeket, megerősítjük a helyes viselkedést, Figyelmet fordítunk az agresszió megelőzésére. A játék segítségével oldjuk a feszültségeket. A szeretetteljes légkör, a rendszeresség, a következetesség biztonságérzetet ad. A gyermekek kedvenc játékukat, átmeneti tárgyat behozhatnak, ami vigaszt nyújt és folytonosságot hoz a családi otthon iránti igényben.

13.2.2. Mozgásfejlődés segítése

A gyermek legtermészetesebb megnyilvánulása a mozgás. Csecsemő és kisgyermek korban alakulnak ki az alapvető mozgásformák. A gyermekek mozgásigénye nagy, az egészséges gyermek szívesen és örömmel mozog. A mozgásigény kielégítését a szabad játék és mozgás biztosításával, a szabadban és a szobában történő tevékenységekkel, mozgáskezdemenyezéssel segítjük. A környezetet balesetmentessé tesszük, a veszélyhelyzeteket igyekszünk kiküszöbölni. Olyan körülményeket teremtünk, amelyek fokozzák a mozgáskedvet, változatos mozgásformákra adnak lehetőséget. Elegendő időt, megfelelő helyet, eszközöket biztosítunk a mozgáshoz a csoportokban és az udvarokon. A gyerekek állandó felügyelet mellett, szabadon, egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolhatják a nagymozgásokat, finom mozgásokat. A mozgás

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

pozitívan hat az idegrendszerre, a növekedésre, az egészség fenntartására, a betegségek megelőzésére. De segíti az én-tudat fejlődését és az alkalmazkodást.

13.2.3. Levegőzés

Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, a friss levegőn tartózkodást, kinti játékot, mozgást.

13.2.4. Fogápolás

A fogszuvasodás megelőzése érdekében fontosnak tartjuk a fogápolás, a helyes szájöblítés, a fogmosási technika megismertetését, elsajátítását a bölcsődés korban. Célunk az egészséges fogfejlődés fenntartása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. A zárt fogsorú gyermekek fogkefét használnak. A rágás érdekében rendszeresen adunk nyers kerti veteményeket, gyümölcsöket.

13.2.5. A bölcsőde orvos preventív tevékenysége

A bölcsőde orvosa a beszoktatást követően, majd később havonta, félévente részletes orvosi vizsgálatot végez. A vizsgálatot dokumentálja a gyermek egészségügyi törzslapjába. A tapasztalatokat megbeszéli a kisgyermeknevelővel, a szülővel, szükség esetén a gyermek háziorvosával. Szakorvost ajánl, kezdeményez. Egészségügyi továbbképzést, ismeretterjesztő előadásokat tart a bölcsődei dolgozóknak, szülőknek.

13.3. A Komplex művészeti, esztétikai nevelés

A bölcsődében a művészeti nevelés legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermekek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, az érzelmi intelligencia fejlődésének segítése. Főként játékhelyzetben, önkéntesen vehet részt a gyermek a kezdeményezésben, a teljesítmény, az alkotás nem elvárás.

13.3.1. Ének-zenei nevelés

Bölcsődénk nevelői tevékenységének fontos eleme az ének, a gyermekek zenei nevelése. A dalos játékok, a ritmikus mondókák, énekelgetés hatással van a gyermekek társas kapcsolatainak, mozgásának- és hangadásának alakulására. Zenei nevelőmunkánkat Kodály Zoltán: "Kis ember dalai", Forrai Katalin: "Jár a baba, jár", „Ének a bölcsődében.” című gyűjteményére, Gállné Gróh Ilona: „Ringató”-jára, népi mondókákra és a népdalok dallamvilágára alapozzuk. Az énekelgetés, dúdolás, az érintgetés a felnőtt, a gyermek érzelmeinek is pozitív irányultságát eredményezi. A zajkeltő eszközök, a hangszerek megismerését a napi tevékenység részeként értelmezzük. Az élő énekszót részesítjük előnyben. Éneklünk személyes kapcsolatban, játékhelyzetben, játékeszközt használva.

Ismételgetéssel, mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt. Házi készítésű hangszerekkel bővítjük a hangeszközöket. A gyermekek magas hangjához alkalmazkodva éneklünk. A zenei anyagokat gondosan választjuk meg, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni állapotának, érzelmi hangulatának megfelelően. A kisgyermeknevelők a nevelési évre összeállítják, tervezik meg, mit énekelnek napi rendszerességgel, mit az ünnepek közeledtén, mit alkalmaznak meghallgatásra, vizsgálatásra, altatásra. A kisgyermeknevelő kompetenciája milyen helyzetben, hol alkalmaz mondókát, dalt, a nyugodt gondozási – nevelési légkör, a gyermek jó hangulatának érdekében. Étkezés közben nem éneklünk.

13.3.2. Anyanyelvi, irodalmi nevelés (mondóka, mese, báb)

A vers, mese nagyhatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi (beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet) és szociális fejlődésére. A mondóka, vers ritmusa, képes könyv nézegetése

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

közbeni közelség, a mese tartalma az érzelmeken keresztül hat a gyermeki személyiségre. Információkat, ismereteket nyújt, oly módon, amire szinte semmilyen egyéb helyzetben nincs mód. A képeskönyveket tudatos megfontolással szerezzük be. A művészeti alkotás, hagyományörzés, mint minőség, és a kisgyermek számára érthető megközelítés a megfelelő választás. Fontosnak tartjuk, hogy valamennyien megfelelő irodalmi anyaggal rendelkezünk (vers, mese, mondóka), melyből a gyermekek igénye, fejlettsége szerint válogathatunk, adott szituációkhoz (rajzolás, gyurma, főzőcske, stb.) kapcsolódni tudunk. A gyermekek a népi mondókák, versek, mesék mellett, azokat a történeteket is szeretik, amelyek róluk szólnak, a mindennapi eseményeiket, élményeiket fogalmazzuk meg. Közös öröm, az én-tudat és a gyermeki emlékezet fejlesztése együttesen érvényesül.

13.3.3. Vizuális nevelés (firkálás, rajzolás, gyurmázás, stb.)

A tevékenység maga az örömforrás, érzelmek feldolgozása, önkifejezés. A kisgyermeknevelők életkornak megfelelő, változatos eszközökkel, játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, technikai tanácsadással segítik a tevékenységet.

Az alkotó tevékenység kibontakozása szempontjából alapvető tevékenységnek tekintjük a firká- korszakát. Aminek feltételeit naponta, minden bölcsődei csoportban megteremtjük. Gyurmázásra (só-liszt és főzött gyurma) is állandóan lehetőséget adunk. A gyermekek alkotókedvét dicsérettel, bátorítással, elismeréssel erősítjük. A firkákat, rajzokat, alkotásokat megbecsüljük, megőrizzük. A csoportszobákat, öltözőket a gyermeki alkotásokkal és a kisgyermeknevelők által készített évszaknak megfelelő, ízléses dekorációkkal, képekkel, fotókkal, díszítjük, mellyel a kisgyermekvizuális nevelését szolgáljuk.

13.3.4. Esztétikus környezet biztosítása

A bölcsődénk berendezéseinek, felszerelési tárgyainak megválasztásánál nem csak a szükségletek kielégítését, hanem az esztétikai nevelés és az ízlésformálást is érvényesítjük. Lehetőségeink szerint úgy válogatjuk meg a tárgyakat, a falak, függönyök, a textiliák színét, hogy azok egymással szinkronizáljanak. A környezet díszítését a kisgyermeknevelők végzik, az esztétikai egyensúly megteremtésére törekedve.

13.4. Környezeti nevelés

Megismertetjük, tapasztalatokat közvetítünk a környezettudatos magatartás megalapozása érdekében a természeti (állatok, növények, termések, időjárás, évszakok jellemzői, stb.) és a társadalmi (családi szerepek, foglalkozási szerepek, hagyományok, ünnepek, stb.) környezet, a játéktevékenységen, és az egyéb tevékenységeken keresztül. A folyamatban kiemelt szerepe van a felnőtt, kisgyermeknevelő példamutatásának.

14. INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK

Egymás kompetencia határai tisztetben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatban kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel, (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, gyermekjóléti központ, családsegítő, óvodák, nevelési tanácsadó, fejlesztő szakemberek, Szakértői Bizottságok, gyermekvédelmi szakellátások, gyámhivatalok, stb.)

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

14.1. Együttműködés az óvodákkal

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. Az átmenet segítése érdekében bölcsőde együttműködik a környezetünkben működő „társ” óvodával. Sikerült minden óvodai intézménnyel együttműködő, egymás szakmai kompetenciáját tiszteletben tartó, elismerő szakmai kapcsolatot kialakítani. Az óvoda pedagógusok meglátogatják a leendő óvodás gyermekeket a csoportjainkban. Az óvodai felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek a kisgyermeknevelőkkel. A nevelők és az óvónők információkkal segítik egymást a gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel a kisgyermeknevelők meglátogatják az óvodában a volt bölcsődés gyermekeiket.

14.2. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekevédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelentjük a Család és Gyermekjóléti Központnak. Intézményi kérésre pedagógia szakvéleményt készítünk. Lehetőséget biztosítunk, hogy a Gyermekjóléti Központ szakembere látogatást tegyen a bölcsődei kliensénél. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családsegítővel, védőnővel. A bölcsőde vezető, gyermekvédelmi felelős, kisgyermeknevelők részt vesznek esetkonferencián, jelzőrendszeri megbeszélésen.

14.3. Együttműködés a képző intézményekkel

Igény szerint együttműködési megállapodás alapján gyakorlati helyet biztosítunk hallgatók, diákok részére.

14.4. Kapcsolattartás, más intézményekkel

A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai a regionális módszertani bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése

15. GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. A dokumentálást megfigyelési szempontsorok segítik. Alapja a tényyszerűség (objektív, konkrét), a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, és nem minősítjük. A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

15.1. Gyermekegészségügyi törzslap

Felvételkor a szülő biztosítja, kitöltését a védőnő végzi. Ezt követően a kisgyermeknevelő vezeti a saját gyermekeiről. Útmutató segítségével rendszeresen írnak a gyermek érzelmi, értelmi, testi, szociális fejlődéséről, változásokról. A gyermekkel történő különleges események, a betegségek, hiányzások is bejegyzésre kerülnek.

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

15.2. Családi füzet

A kisgyermeknevelő havonta tájékoztatja szülőket kisgyermeknevelői beírás formájában a gyermek teljes körű fejlődéséről, az eseményekről, bölcsődei programokról.

15.3. Fejlődési napló

A naplót a gyermek „saját kisgyermeknevelője” vezeti negyedévente. A napló vezetésének célja, hogy rögzítsük a gyermek a különböző életkorban milyen fejlettségi szinten áll. A napló felhívja, a kisgyermeknevelő figyelmét arra mire kell fokozottabban figyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben. A fejlődési napló tartalmazza: Családlátogatás tapasztalatai, beszoktatás tapasztalatai, aktuális fejlettség, megfigyelések, tapasztalatok.

15.4. Csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti -délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzítik az étrendet, a levegőn tartózkodás, az altatás tényét, idejét.

15.5. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük. A feladat felelősei a bölcsőde vezető és helyettese. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

15.6. Személyi térítési díjak nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Külön nyilvántartás készül az étkezési díj fizetőkről és a kedvezményben részesülőkről is. Bölcsődénkben gondozási díj nincs.

16. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermekek többsége az érés, fejlődés, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az óvoda érettség jellemzői:

- Főtevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szereti, amit csinál
- Képes kötődni, érzi, hogy szeretik, a közösséghez tartozik, családjának, társainak örül, a felnőtt-gyerek kapcsolaton túl, a gyerek-gyerek kapcsolatokban is biztonságban, jól érzi magát, szívesen játszik társaival.
- Kialakult én-tudata, én-képe pozitív,
- Nyitott, érdeklődő, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben,
- Több területen önálló, élvezzi önállóságát, a gyakorlást, kisebb segítséget igényel,
- Jól tájékozódik a környezetében, ismeri napirend eseményeit, a szokásokat. elfogadja a csoportban kialakított szabályokat, alkalmazkodás nem jelent számára megterhelést.
- Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit akar.

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

- Képes a konfliktusokat, negatív érzéseket önállóan, vagy felnőtt segítségével feldolgozni,
- Mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ. Érzékeli teste térbe való elhelyezkedését, mozdulatai hatását.
- Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik különböző területeken. Szavakkal fejezi ki szükségleteit,
- Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyerekekkel,
- Szobatiszta, legtöbbször „ágytisztá”. Büszke arra, hogy nem használ pelenkát,
- Együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít.

A gyermekek egészséges fejlődés esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Az intézmények a család, bölcsőde és óvoda együttműködése fontos a gyermek zavartalan fejlődése és az óvodai adaptáció érdekében.

17. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira. A jogokat és a kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe”, „A bölcsődei munka etikai kódexe” tartalmazza. A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson a számukra. Közfeladatot ellátó személynek minősül a kisgyermeknevelő munkatárs.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti:

- személyes adatainak védelme,
- magánéletével kapcsolatos titokvédelem (egészségi állapota, személyes körülményei, jövedelmi viszonyai, szociális rászorultság),
- panasztétel joga,

A bölcsődei szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. A Fórum elérhetőségéről a szülőket a bölcsőde vezető és a csoportvezető kisgyermeknevelők tájékoztatják.

Az Érdekképviseleti Fórum tagjai:

- csoportonként 1 fő az ellátásba részesülő szülei vagy más törvényes képviselői közül,
- az intézmény dolgozói közül 1 fő,
- a fenntartó képviseletében az önkormányzat részéről 1 fő

Az érdekképviseleti fórum feladatkörében eljárva:

- megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat,
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,

KÉK BAGOLY BÖLCŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál,
- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben,
- javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az ebből származó bevételek, felhasználásáról,
- egyetértési jogot gyakorol az intézmény házirendjének jóváhagyása tekintetében,

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek a fórumnál:

- az intézmény ellátását érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, valamint
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén

18. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztatás a szülővel történő napi beszélgetések alkalmával, az intézményben található hirdetőtáblán kiírás formájában, a helyi kábeltelevízióban, közösségi médiában, valamint szórólapokon, plakátokon történik. Lehetőséget biztosítunk továbbá arra, hogy a szülők bármikor nyomon követhessék gyermekük bölcsődei ellátását, ezáltal betekintést nyerhetnek a mindennapos nevelői, gondozói munkába. Illetve alkalom nyílik a bölcsődében használt dokumentációk megtekintésére. SZMSZ, Szakmai Program.

19. SZAKMAI PROGRAMUNK ALAPDOKUMENTUMAI

19.1. Jogsabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25)
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről,
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról.
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény).
- 235/1997. (XII.17) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgáltatások és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 257/2000 (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról
- 2011.évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről
- 1993.évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásról.
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 90/2003. (VII.30.) FVM - ESzCsM együttes rendelet az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer higiéniai feltételeiről
- A Bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II.19.) SzMM utasítás.

19.2. Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- -A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. SZMI, 2008. Kézirat
- -A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus - Pszichológus Tagozat anyaga, 2007
- -Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei. (Az Országos Csecsemő-és Gyermekegészségügyi Intézet által 1994-ben összeállított, „Az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2001.
- -Biztos alapokon. Kisgyermekkorai nevelés és gondozás. Nevelés és képességfejlesztés.
- -Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. BOMI, Bp, 1979
- -Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. BOMI, Bp. 1982
- -Gyermekek napközbeni ellátása. Standard. SZMI. Bp, 2007.
- -Játék a bölcsődében. Módszertani levél. BOMI, Bp., 1997
- -Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. NCsSzI, Bp. 2003
- -Napközbeni gyermekellátás Európában. Az Európa Tanács ajánlásai. Kézirat.
- -Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. BOMI, Bp. 1982
- -Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához. BOMI, Bp. 1989
- -A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja. SZMI. Bp, 2008
- -A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai SZMI Bp, 2009. 2012

19.3. Intézményi Szabályzatok

- SZMSZ,
- Felvételi Szabályzat,
- Érdekképviselői Fórum Szabályzat

19.4. Szakmai Program mellékletei

- Őszi-Téli-Tavaszi-Nyári napirend
- Havi szakmai feladatok
- SZMSZ
- Megállapodás minta

KÉK BAGOLY BÖLCSŐDE
9241 JÁNOSSOMORJA, ÓVÁRI U. 4
bolcsode@janossomorja.hu
06-96/226-090

- Házirend

20. ZÁRSZÓ

“ Még senki nem fedezte fel, hogy milyen mély együttérzés, kedvesség és nagylelkűség rejtőzik egy gyerek lelkében. A helyes nevelés legfőbb feladata, hogy feltárja e kincseket.

Emma Goldman

Bízunk abban, hogy a Szakmai Program a gyermekek életkori sajátosságait és szakmai értékeket követve szolgálja a Jánossomorjai kisgyermeknevelés továbbfejlesztését, segíti kibontakoztatni a Jánossomorjai Önkormányzati Bölcsőde sokszínű tevékenységét, a kisgyermeknevelés jó gyakorlatának minél szélesebb alkalmazását, szolgálva ezzel a gyermekek minél szélesebb személyiség fejlődését. Hisszük, hogy a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki és szociális fejlődést biztosítunk a jánossomorjai lakosság gyermekeinek, és a bölcsődei kor végére érett, óvodai élet megkezdésére alkalmas kisgyermeket nevelünk.

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Program hatályos: 2025.október1.

Módosítása a 15/1998.NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása folyamatos.

Felülvizsgálat esedékessége 3 év

Intézmény bélyegzőjének lenyomata:

Jánossomorja, 2025.szeptember 1.

Németh Tímea
intézményvezető